

(<https://b.lt.lv/www/delivery/ck.php?>

oaparams=2 bannerid=1260 zoneid=761 cb=e3c547eec5 oadest=http%3A%2F%2Fbbtools.lv%2F).

VIDEO: Kas ir saules kolektori un kā tos izmantot?

06.01.2014 00:00

(https://img.abc.lv/articles/open/o/l/165127_oldabcms_165127_600x400.jpg?1816989)

Raisoties diskusijām ap energoresursu cenu kāpumu Latvijā, arvien straujāk aug to privātpersonu, uzņēmumu un iestāžu skaits, kuras meklē dažādus energoefektivitātes risinājumus. Iemesls tam ir pavisam vienkāršs – ikviens vēlas samazināt rēķinus! Viens no risinājumiem, kas īpaši populārs kļuvis pēdējo gadu laikā, ir saules kolektoru uzstādīšana. Atklājies, ka tos sevišķi izdevīgi ir izmantot tur, kur tiek patērēts liels siltā ūdens daudzums, kā, piemēram – ražotnēs, slimnīcās, pensionātos un bērnudārzos, kā arī privātmājās un pat daudzdzīvokļu namos.

Iekārta ūdens sildīšanai

Līdz šim vairākas iestādes apkurei izmantojušas sašķidrināto gāzi, kas bijis diezgan dārgs risinājums un attiecīgi nācies meklēt iespējas kā ekonomēt līdzekļus. Piemēram, Glūdas pirmsskolas izglītības iestādes (PII) – bērnudārza "Taurenītis" vadītāja Valentīna Saviča apliecina, ka pieaugot gāzes cenām, izmaksas kļūst arvien dārgākas. Viņas vadītās iestādes darba laiks ir 12 stundas, kuru laikā bērniem tiek nodrošināta trīsreizēja ēdināšana. Tāpēc karstā ūdens patēriņš esot liels.

"It sevišķi vasaras periodā, kad ir nepieciešama ūdens uzsildīšana, jo mums ir sociālās aprūpes centrs, kurā ir 120 klientu un audzēkņu. Tāpēc, lai nevajadzētu darbināt apkures sistēmu, vajadzēja rast risinājumu," savu izvēli par labu saules kolektoru sistēmas uzstādīšanai skaidro SAC "Tērvete" direktore Signe Vintere.

Savukārt Bauskas rajona Bārbeles pagasta ZS "Vērdiņi" saimnieks Valdis Rusiņš pirms saules kolektoru uzstādīšanas saskāries ar citu problēmu: "Elektrība paliek dārgāka. Mēs sākumā fermā maksājām 100 latus, tad jau 500. Tad attiecāmies no

elektriskajiem boileriem, uzlikām malkas katlu. Domājām – kā tad vēl varētu atvieglot sev siltā ūdens iegūšanas procedūru." Lauksaimniekam piekrīt arī SIA "Saules kolektors" tehniskais direktors Dainis Millersons skaidrojot, ka, viņaprāt, "ir kaut kādi iemesli, kāpēc cilvēki izvēlās uzstādīt saules kolektoru sistēmas. Un tie populārākie, protams, ir energoresursu cenu nepārtrauktais kāpums."

Pēc būtības saules kolektors ir iekārta ūdens sildīšanai, tādēļ to izmantošana un enerģijas ietaupījums ir tieši atkarīgs no patērētā ūdens daudzuma. Jo vairāk ir ūdens, kas jāsilda, jo lielāka būs ekonomija arī naudas izteiksmē. Tāpēc, atkarībā no objekta lieluma, šādā veidā ik gadu var ietaupīt līdz pat 70% enerģijas, kura tiek tērēta karstā un siltā ūdens iegūšanai.

"Zaļā domāšana" palīdz ietaupīt

Signe Vintere stāsta, ka viņas vadītajam sociālās aprūpes centram pēc saules kolektoru uzstādīšanas vairs nav arī problēmas ar siltā ūdens padevi, "un arī ļoti ceram, ka iegūsim pietiekoši lielu ekonomiju no šiem saules kolektoriem." To apliecina arī saules kolektoru eksperts Dainis Millersons, jo "ir stereotips, ka "zaļi domāt" ir dārgi, bet "zaļā domāšana" ļoti bieži noved arī pie ekonomijas."

Glūdas bērnudārza "Taurenītis" vadītāja Valentīna Saviča stāsta, ka kopš saules kolektoru uzstādīšanas viņas vadītajā iestādē, "gāzes ekonomija ir pietiekoši liela." Viņas vārdus apstiprina arī bērnudārza gāzes iekārtu speciāliste Sandra Bernicka, norādot, ka ietaupījums esot 20 kubikmetri gāzes dienā. Arī saimnieks Valdis Rusiņš pēc saules kolektoru uzstādīšanas palicis ieguvējos, jo mēnesī elektroenerģijas patēriņš naudā ZS "Vērdiņi" samazinājies apmēram par 80 latiem.

Laikā no novembra līdz februārim, kad ar saules saražoto siltuma enerģiju nepietiek, tā papildus jāņem no esošās siltumapgādes sistēmas, kurā enerģijas avotus pārslēdz automātika. Saules kolektoru eksperts Dainis Millersons stāsta, ka: "Nav obligāti ūdeni uzturēt karstu visu cauru diennakti, naktī tas var būt nedaudz vēsāks. Ja to atstāj cilvēka ziņā, piemēram, kādam darbiniekam katru vakaru jāatnāk pārslēgt kaut kādi slēdži vai krāni, tad ļoti bieži, protams, šis cilvēks noslinko. Nevienš to arī gala beigās nepamana, vienīgi rēķini nedaudz lielāki vienu mēnesi, otru mēnesi..." Tiesa, pat ziemas mēnešos saules kolektori var nodrošināt pietiekami daudz enerģijas, lai priekšsildītu ūdeni boilerī, kuru līdz vajadzīgajai temperatūrai jau tālāk uzsilda apkures iekārta. SIA "Saules kolektors" tehniskais direktors to skaidro šādi: "Ir tā, ka Latvijā apmēram 70 procenti visa saules starojuma ir no maija līdz

septembrim. Protams, apkures sezonai paliek samērā maz starojuma, bet arī februārī un martā ir pietiekoši daudz saulainas dienas. Kaut arī ir mīnus 20, vai mīnus 30, kad ir kailsals un spīd saule, saules kolektori strādā ļoti labi."

Pārbauda, vai nezog elektrību

Komisku atgadījumu no savas pieredzes stāsta ZS "Vērdiņi" saimnieks Valdis Rusiņš. Reiz pie viņa ieradies "Latvenergo" kontrolieris, lai pārbaudītu, vai viņš nezog elektrību, jo saimniecībā krasi samazinājies elektroenerģijas patēriņš: "Viņš tur pārbaudīja visu un konstatēja, ka nekā nav. Tad es viņam pastāstīju, ka mēs uzstādījām saules kolektorus un vienkārši vairs neizmantojam elektriskos sildītājus."

Palūkojoties uz solāro sistēmu pārklājumu reālajos skaitļos un kvadrātmetros, gan jāsecina, ka šobrīd saules kolektori pārsvarā tiek uzstādīti privātmājās un pašvaldību pārraudzībā esošajos objektos. Uzņēmumos to ir ievērojami mazāk, lai gan ūdens sildīšana ir aktuāls jautājums gan ražotnēs, gan darbnīcu dušās, gan arī zemnieku saimniecībās. Ja vēl 2010.gadā saules kolektori bija uzstādīti aptuveni 100 mājāsaimniecībās un labi ja 10 ražošanas vai sabiedriskajās būvēs, tad trīs gadu laikā solāro sistēmu skaits valstī ir piekāšojies, turpinot strauji pieaugt.

Raksts tapis sadarbībā ar "TautasTV"